

2011. június 7. Figyelő

Kitörés a „Vörös Óceánból”

Megfigyeltem, hogy amikor fontos tevékenység közben felmerül bennem egy új lehetőség, egy sejtés, egy megérzés, az első reakcióm sajnos legtöbbször nem az elfogadás, hanem vagy az elutasítás, vagy jobb esetben a szemügyre vétel, az elemzés, a vizsgálat. Vajon mennyire megvalósítható, mennyire kivitelezhető a dolog. Ebben a „pillanatban” azonban máris elillan előlem az átfutó sejtésnek az ereje, lecsökken az energiája. Amikor mikroszkóp alá veszem, és elemezni kezdem a gondolat érvényességét, abban a pillanatban mintha el is távolítanám magamtól. Hiába, az analitikus, elemző énünk sokkal fejlettebb, mint az ösztönös énünk: **éld át és ragadd meg a pillanatot.** A kételkedés és az elemzés elemi készségünkkel vált, a felmerülő új lehetőségek megragadása másodlagossá silányult a biztonsággal szemben.

Kubai Kaland

Emlékszem amikor pár éve Kubában barangoltam egy barátommal és Ciego de Avila-ban nem találtunk szállást. Már nagyon fáradtak voltunk és azt javasoltam barátomnak, hogy próbáljuk meg követni a legfinomabb megérzéseinket és abba az irányba menjünk, amerre a sejtéseink visznek. Néhány sikátoron átvágva megálltunk egy nagy fehér ház előtt és bementünk. Kiderült, hogy a városi rendőrkapitányság épülete volt és azonnal kérték az útlevelünket ellenőrzésre, majd kérdezgetni kezdtek mi dolgunk arra. Kiderült sohasem láttak még magyar útlevelet, és a formális, de kissé kellemetlen „kihallgatás” után az egyik rendőrtiszt megkérdezte nem keresünk-e szállást, mert az unokahúga kiadja az egyik szobáját közel a főtérhez. Ezután bepakolta a hátizsákjainkat a negyven éves chevroletjába és személyesen vitt el minket az unokahúgához, ahol egy csodálatos hetet töltöttünk.

Elrugaszkodás belülről

Tegyünk egy gondolat kísérletet. Mi történne velünk, ha egy sejtésnek azonnal teret engednénk és komolyan vennénk, minden fajta kétely és elemzés nélkül? Mi történne, ha azonnal követnénk a megérzéseinket, azonnal megvalósítanánk egy gondolatot, ami átfut az agyunkon?

Azt hiszem, olyan szabadság (és persze káosz) hullana az ölünkbe, ami első pillanatra félelmetesnek és kockázatosnak tűnik.

A kilépés a rutinok világból nagyobb szabadságot és bátorságot igényel, mint gondolnánk. Ma egy top-vezetőtől azt várják el, hogy kreatív és újító szellem legyen, aki ki tud törni a „vörös óceán” konkurenciaharcából, és sablonos megoldásaiból, de a kiválasztásnál mégis a biztonsági szempontokat preferálják: kiegyensúlyozott üzletmenet tartása, nagy teherbírás és stressz tűrés, lojalitás, költségérzékenység... Ezzel szemben egy kreatív elme működése sokszor merőben eltérő a hagyományos munkamódtól. Megemlítek néhány olyan működési

elvet és megoldást, ami sokszor egészen másképpen jelenik meg egy eredeti gondolkodónál, mint egy hagyományos vezetőnél:

- a munkavégzésben nem az idő hossza, hanem az intenzitása a döntő;
- az üzleti döntéseknél nem mindig az azonnali megtérülés számít, hanem a hosszú távú, vagy nagyobb siker;
- a kreatív team-munka sokkal fontosabb, mint a hagyományos értekezletmenet;
- a gyors döntés és kivitelezés érdekében átrendeződnek a hierarchikus utak;
- a csapatjáték alapvetően fontosabb, mint az egyéni siker;
- az autonóm és felelős üzleti működés felülírhatja a kontrollt...

Több olyan vállalatvezetőt is ismerek, aki hasonló szemlélettel rendelkezik, de csak keveset, aki képes is mindezt a gyakorlatban megvalósítani.

Coachként viszont biztosan tudom, hogy mennyire nem szabad csak rutinból működni. **A flash-eknek, az átfutó sejtéseknek kell munka közben a legnagyobb figyelmet szentelnem, mert ezek a jelek vezetnek a legjobb meglátások irányába.** Amikor a coachee elmesél egy sztorit, vagy kifejt egy történetet és bennem megfogalmazódik egy sejtés, átfut az agyamon egy villanásszerű felismerés, akkor abba az irányba kell elmozdulnom, ott kell keresnem a továbblépés lehetőségét.

Ez lehet egy kétely, egy új szempont, egy látszólag a kontextusba nem illő új gondolat, egy furcsa érzés.

A Flash

Egyik ügyfelem egy nagyvállalat vezetője nagy magabiztossággal magyarázta milyen nehézségekkel kell megbirkóznia, mennyire profin kezeli az iparági válságot és mégis mennyire nem ismerik el a munkáját... Miközben hallgattam a belső megérzésem az volt, hogy egy nagyra nőtt zakóban egy didergő lélek ül velem szemben, aki segítségért kiállt. Minden mondata a helyén volt, minden döntése pontos volt, de a lelke kiszáradt. A következőt mondtam neki: jó lenne, ha észrevennéd mennyi düh és indulat van benned és végre arról beszélnél, hogy égette ki a szíved ez a beteg, túlhajszolt szervezet. A kijelentésem sokkoló és felháborító volt az első pillanatban számára, de 20 perc után már arról tudtunk beszélni, hogy mennyire belefáradt a hajtásba. Innentől fogva a teljes coaching folyamatunk meghitt és nagyon őszinte, személyes légkörben zajlott. Én nem voltam többé provokatív, ő pedig arról beszélt, ami igazán a szívét nyomta, ami tényleg probléma volt számára.

Sárvári György